A.° 1853. N.° 140.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Vrijdag den 9 September.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, gelet op art. 1 der verordening van den 16 Junij 1853 (Gemeenteblad van Rotterdam n.° 5), tegen de verspreiding van hondsdolheid binnen Rotterdam; doen te weten dat, te beginnen met *Zaturdag den* 10 *September aanstaande*, de honden op den openbaren weg, binnen deze Gemeente, niet meer behoeven voorzien te zijn van een' muilkorf, doch dat hiervan uitgezonderd zijn de honden, die eenig voertuig trekken, welke volgens art. 9 der bovengemelde verordening, *altijd* een muilkorf moeten dragen, ingerigt naar de bij resolutie van den 11 Julij 1853 vastgestelde modellen en voorschriften.

Rotterdam den 7 September 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

De Secretaris, *STORM VAN 'S GRAVESANDE.* — De Burgemeester, *J. F. HOFFMAN.*

\. De Personen van JOHANNES DE KLER, gewoond hebbende aan het Roodesand, 5/428, en LEONARDUS KLAASSEN, gewoond hebbende aan de Baan, 3/676, doch daar niet zijn uit te vinden, worden bij deze uitgenoodigd om zich onverwijld te vervoegen ter Secretarie dezer Gemeente.

BUITENLAND.

LONDEN den 6 september.

Gisteren avond is de Koningin met hare familie te Edinburg aangekomen, van waar men terstond naar het paleis van Holyrood vertrok.

— Wederom hebben hier twee hevige branden gewoed, waardoor het huis van een schrijnwerker in Goswell-street en een logement in Brook-street in de asch zijn gelegd; bij laatstgemelden brand zouden tien personen zijn omgekomen, zoo men niet in tijds nog brandladders had aangebragt.

— Mevrouw *Beecher Stowe*, welke morgen van Liverpool de terugreis naar New-York aanvaardt, heeft dezer dagen te Leeds een bezoek gebragt, waar haar een adres werd aangeboden van de vereeniging tot afschaffing van den slavenhandel, alsmede door dames van Leeds eene zilveren fruitschaal en door lezers van *de Negerhut* eene som van 100 souvereinen.

PARIJS den 6 september.

De Keizer en de Keizerin worden aanstaanden zaturdag van Dieppe alhier terug verwacht en zullen daarna eenige noordelijke departementen bezoeken.

— In weerwil van het in den *Moniteur* medegedeelde berigt, blijft men volhouden, dat de Regering aanzienlijke aankoopen van granen gedaan heeft.

De duurte der granen heeft in het departement der Ardennes tot eenige troebelen aanleiding gegeven, welke echter gemakkelijk zijn onderdrukt.

— Koningin *Maria Christina* van Spanje wordt tegen de helft dezer maand met hare familie van Londen alhier terug verwacht.

— Van Malta wordt den 3 dezer gemeld, dat twee Napelsche oorlogschepen de haven waren binnengeloopen; men zeide, dat zij zich naar Smyrna moesten begeven, om daar gestationneerd te blijven. Den vorigen dag was het Oostenrijksche esquader gepasseerd, zich van Ourlac naar Alexandrië begevende. Volgens de laatstelijk van Konstantinopel en uit de Zwarte Zee ontvangen berigten, was de wind, welke sedert geruimen tijd tegen was geweest, gunstiger geworden, en hadden vele schepen daarvan gebruik gemaakt, om naar Europa onder zeil te gaan.

— Te Madrid loopt het gerucht, dat de Cortès zullen worden bijeengeroepen tegen het tijdstip van de bevalling der Koningin. Men weet niet in hoe verre dat gerucht geloof verdient, maar zeker is het, dat het Ministerie, hetwelk, na een bestaan van verscheiden maanden, er eindelijk in geslaagd is zich voltallig te maken, daar de heer *Calderon de la Barca*, de minister in de Vereenigde Staten, de portefeuille van buitenlandsche zaken heeft aangenomen en met de laatste paketboot te Londen aangekomen is, niet lang meer het bijeenroepen der Cortès kan uitstellen, dewijl door de Vertegenwoordiging de vraagstukken nopens de concessien van spoorwegen, omtrent de begrooting van het loopende jaar en aangaande den finantiëlen toestand beslist moeten worden.

KEULEN den 7 september.

Gedurende de groote manoeuvres der troepen in de provincie Saksen zal de Koning van Pruissen zijn hoofdkwartier opslaan in het Koninklijk slot te Merseburg, waar ook vertrekken in gereedheid zijn gebragt voor den Hertog van Cambridge en prins *Karel* van Pruissen. Nog andere voorname personen werden daar verwacht.

— Rijnhoogte te Keulen den 6 dezer 8 voet 9 duim Keulsch peil (8 voet 6 duim Rijnlandsch).

BRUSSEL den 7 september.

Gisteren namiddag zijn de Koning en de Koninklijke Familie van Antwerpen alhier teruggekeerd en hebben heden morgen ten 10 ure de reis naar Luik aanvaard.

De Koning was zwaar verkouden, maar heeft evenwel de reis mede willen maken.

— Den 19 dezer zal alhier een congres van statistici geopend worden. Uit Nederland zullen de hoogleeraar *Ackersdijck* en *R. Lobatto*, adviseur bij het ministerie van binnenlandsche zaken, het congres bijwonen. Bijna alle Staten van Europa zullen gedelegeerden derwaarts zenden. Ook uit de Vereenigde Staten van Amerika zullen vertegenwoordigers komen.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 7 september.

Bij besluit van den 4 september jl., n.° 54, heeft Z. M. Hoogstdeszelfs goedkeuring verleend aan de benoeming van *G. van Egmond*, burgemeester van Schoten c. a., tot secretaris dier gemeente.

Bij besluit van den 5 september jl. heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeester van Berkel c. a. en Tempel te benoemen *A. W. C. Domis.*

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van woensdag 7 september.* (Vervolg.)

Vervolgens wordt het woord nog gevoerd door de heeren *Beerenbroek*, *van Sasse van IJsselt*, *van Rijckevorsel*, *de Bruyn*, *van Swinderen*, *van Eysinga* en *Cremers*, tot bestrijding, en door de heeren *Insinger*, *van Rhemen van Rhemenshuizen*, *Paspoort van Grijpskerke*, *van Dam van Isselt*, *van Andringa de Kempenaer* en *Lotsy* ten voordeele van het ontwerp, waarna de voortzetting der beraadslagingen wordt bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

's GRAVENHAGE den 7 september.

Staten-Generaal.

Wij deelen hier nog eenigzins breedvoeriger mede, wat de heeren *van Rhemen van Rhemenshuysen* en *van Rijckevorsel* in de zitting der Eerste Kamer van heden, bij de beraadslagingen over de wet regelende het toezigt op de onderscheiden kerkgenootschappen, hebben in het midden gebragt:

De heer *van Rhemen van Rhemenshuysen* heeft het ontwerp vrij van alle partijbedoelingen in overweging genomen. Hij heeft nooit godsdienstige geloofsbelijdenis in aanmerking genomen, doordrongen van het beginsel, dat allen gelijke aanspraak hebben op het genot van burgerlijke en burgerschapsregten. Met die gevoelens bezield, heeft hij dan ook het ontwerp overwogen, hetzelve aan de voorschriften der Grondwet getoetst, de discussien in de Tweede Kamer gevolgd, en hij is tot de vaste overtuiging gekomen: 1°, dat de Grondwet eene wettelijke regeling van het toezigt toelaat; 2°, dat zoodanige wet, in de tegenwoordige omstandigheden, noodzakelijk is, en 3°, dat dit ontwerp althans aannemelijk is. Zijne rede alzoo indeelende, zegt de spreker ad Ium, dat geheele vrijheid en onafhankelijkheid, ook der kerkgenootschappen, niet in overeenstemming is met den geest van het zesde hoofdstuk der Grondwet; ware dit anders, men zou de Grondwet moeten herzien. De Kerk is ja vrij zich te organiseren, doch behoudens de onderworpenheid aan het Staatsgezag. Ad IIum, de noodzakelijkheid der wet. Ook dan, wanneer de wet van germinal kon geacht worden niet meer te bestaan, waarover hij niet wil beslissen, dan nog zou hij het wenschelijk achten, dat de wet het toezigt over de kerkgenootschappen regelde. Nu ontkent hij geenszins, dat de tegenwoordige wet kan genoemd worden eene *gelegenheidswet*, maar hij geeft niet toe, dat zij daarom is eene *partijwet*. Het was niet de invoering der bisschoppelijke hierarchie die aanstoot gaf, maar het was die beruchte, die stuitende allocutie die het deed, en welke hij zelfs door geen Katholiek heeft hooren verdedigen. Die allocutie, en niet minder de lijdelijke houding van het vorig Ministerie, heeft de april-beweging uitgelokt en de oogen doen opengaan. Hij betreurt die beweging, omdat bij velen, die er toe medewerkten, de godsdienst is gebezigd als dekmantel van zekere politieke bedoelingen, en daarbij is, niet door sommigen, maar door velen, een onheilig vuur op het altaar des Vaderlands gebrand. Intusschen is van deze gelegenheid gebruik gemaakt om een Ministerie, dat men wilde verwijderen, door een ander te doen vervangen. Hij wil niet in allen deele optreden als verdediger van het vorig Ministerie; maar na den laster en de verguizing die het in den laatsten tijd zijn te beurt gevallen, is het voor hem eene behoefte te verklaren, dat het Land aan dat Ministerie veel verpligt is, dat het was zamengesteld uit begaafde mannen, onder wier bewind orde en regelmaat in den Lande heerschten, zoo als men die misschien nooit te voren had gekend; dat ook in het beheer der finantien de meest gewenschte orde heeft geheerscht, gelijk dit door elk onpartijdige zal moeten worden erkend. Intusschen heeft een lid van het vorig Ministerie, wiens openhartigheid wel niet in twijfel kan worden getrokken, voor het oog der Natie erkend, dat hij en zijne ambtgenooten door het Hof van Rome waren misleid. Na van die misleiding kennis genomen te hebben, heeft het vorig Ministerie dan ook niet gedaan wat het doen moest. Met het oog daarop, is dus eene wet noodzakelijk. Maar die noodzakelijkheid ligt ook daarin, omdat zij kunnen strekken om niet alleen de schrikbarende ultramontaansche rigting, zoowel elders als hier te Lande, tegen te gaan, maar ook om te keeren de pogingen eener fractie in de Protestantsche Kerk, om zich boven den Staat te plaatsen. Spreker is Protestant, maar ziet daarom niet voorbij dat, helaas! tot de uitbreiding van het Evangelie wapenen worden gebruikt, die niet van liefde getuigen, maar waarbij haat en nijd ruimschoots in het spel zijn. Eindelijk ad IIIum acht spreker deze wet aannemelijk, ook nadat zij zoo aanmerkelijk is geamendeerd. Hij mist er echter bepalingen in, die hij er zoo gaarne in gewenscht had. Bepaaldelijk had hij het toezigt uitgebreider verlangd. Sommige bepalingen acht hij daarentegen onbillijk, o. a. die, welke ook het costuum der Protestantsche leeraren betreft. Deze bedenkingen zullen hem nogtans niet weêrhouden zijne stem aan de wet te geven. Hij ziet overigens in deze wet eene billijke bevrediging van regtmatige wenschen en eene verklaring van de wetgevende magt, dat de Kerk is *in*, niet *boven* den Staat.

De heer *van Rijckevorsel* waardeert het voorregt, dat deze vergadering geniet, om over deze wet, waarover eene zoo levendige discussie in de Tweede Kamer plaats had, met kalmte te overwegen. Buiten deze Kamer heeft de groote belangstelling bijna plaats gemaakt voor onverschilligheid omtrent den uitslag van deze beraadslaging. Waaraan is dit toe te schrijven? Daaraan, dat men begrepen heeft, dat de opgewondenheid over de Pauselijke allocutie overdreven was. Niet dat die allocutie niet in hooge mate afkeuring verdient en dat hij die niet betreurt, maar de opgewondenheid was overdreven in dien zin, alsof de Protestanten in Nederland werkelijk door die allocutie iets te vreezen zouden hebben, alsof het ultramontanisme daardoor voor hen gevaarlijker ware geworden, alsof dit eenig gezag zou kunnen uitoefenen door de vestiging van Katholieke kerkhoofden in Nederland. Neen, men begint meer en meer in te zien, dat het voor de Protestantsche Kerk vrij onverschillig is, of er bisschoppen zijn dan of de Katholieke geestelijken andere titels voeren en op welke plaatsen zij gevestigd zijn; onverschillig, of er, naast de bisschoppen der Klerezy, nog bisschoppen van den Paus zijn geplaatst. Men begint meer en meer vertrouwen te stellen in de kracht onzer instellingen en in de waarborgen der Grondwet. Ook de tegenstand der wet is bij de Katholieken bekoeld, vooral na de verklaring van den Minister van Justitie in de Tweede Kamer, dat de wet, op dit oogenblik, weinig of geen verandering zal brengen in den bestaanden staat van zaken. Er bestaat dan ook inderdaad thans nog alleen strijd over het beginsel, en die strijd is zelfs door den Minister voor de Zaken der R. K. Eeredienst gedeeld. Na al het gebeurde, na al het gesprokene in de Tweede Kamer, acht de redenaar het onnoodig, in eene ontwikkeling te treden over de aanleiding dezer wet. Hij wenscht te bevredigen, niet te verbitteren. Later zal men met meer regtvaardigheid en kalmte kunnen beoordeelen de houding van het vorig Ministerie. Hij zal dus in geene beoordeeling komen over personen. Hij zal, even als ten aanzien van het vorig Ministerie, ook tegenover het tegenwoordige een onpartijdig standpunt bewaren en dat Ministerie ondersteunen, als hij oordeelt, dat hunne handelingen zijn in het belang van het Vaderland en dat door hen geene beginselen of voorschriften der Grondwet worden gekrenkt. En nu vraagt hij zich, in de *eerste* plaats, af, of de Grondwet toelaat het maken eener wet ter uitvoering van het 6de hoofdstuk, en hij meent die vraag *bevestigend* te kunnen beantwoorden. Maar vraagt hij, in de *tweede* plaats, of *deze* wet is in strijd met de Grondwet, ook dan zegt hij: *ja*, zoo niet met den letter, dan toch met den geest der Grondwet, zoo als die geest zich bij de herziening in 1848 heeft geopenbaard. Die geest was daarin gelegen, dat aan de kerkgenootschappen zou worden toegekend het regt om zich met de meest mogelijke vrijheid te organiseren, behoudens de gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat, in het belang van orde en rust, en om voor altijd die onzalige inmenging van het Staatsgezag te voorkomen. Een nationaal protest nu tegen de aanmatiging van Rome is niet de taak der Wetgevende Magt, maar van de Regering. Hij wil geen wet, die dienen moet om aan een deel der Natie bevrediging te geven en een ander deel te kwetsen. De eendragt, orde en rust konden door eene wet als deze niet bevorderd, niet gehandhaafd worden. Als er toch kerkgenootschappen mogten zijn, die zich schuldig maken aan ongehoorzaamheid aan de wetten van den Staat, dan moet de Regering met energie kunnen handelen om de rustverstoring te doen ophouden, en dat kan zij doen ook zonder wet. Even als de vrees voor de invoering der bisschoppelijke hierarchie overdreven was, even overdreven is die vrees voor de vestiging, maar ook daarin kan de wet niet te gemoet komen. De goedkeuring zal toch altijd afhankelijk zijn van de tijdelijke raadslieden der Kroon. — Nadat de spreker het onredelijke en onhoudbare van sommige bepalingen in de voordragt had bestreden, besluit hij met de verklaring, dat, hoe hij de wet ook moge beschouwen, hij haar toch ook, vooral met betrekking tot de toekomst, zoo gewigtig acht, dat hij, na rijp en ernstig beraad, tot de conclusie is gekomen, dat zij noch noodzakelijk noch doeltreffend is; dat eenige bepalingen in strijd zijn met de Grondwet en zelfs met de 1ste alinea van art. 1 der voordragt zelve. Daarenboven is zij gevaarlijk en in geenen deele geschikt om de eendragt, rust en orde in Nederland te bewaren. In het waarachtig belang van het Vaderland wenscht hij Z. M. eerbiedig te verzoeken het voorstel in nadere overweging te nemen.

(In de in ons vorig N.° medegedeelde rede van den heer *Lichtenvelt* staat: „*Die zending lachte Z. Exc. toe.*" Dit is eene schrijffeil en moet zijn: „Die zending lachtte Z. Exc. *niet* toe.")

's GRAVENHAGE den 8 september.

Men verneemt dat het zilverwerk, bestemd ten geschenke voor HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik*

der Nederlanden, en vervaardigd in de werkplaatsen van de heeren *de Meijer, Pijzel en Bouscholte*, zilversmeden alhier, voor het publiek in een der vertrekken van het raadhuis ter bezigtiging is gesteld op donderdag, vrijdag en zaturdag, den 8, 9 en 10 september.

— Met genoegen verneemt men, dat onze geachte burgemeester, de heer *Hooft*, bedankt heeft voor de betrekking van dijkgraaf van Delfland. De Provinciale Staten van Zuidholland hadden de gelijktijdige waarneming dier betrekking met die van burgemeester onvereenigbaar verklaard. De heer *Hooft* zal mitsdien de betrekking van burgemeester blijven bekleeden.

— In de residentie is aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt de heer *A. Dougall*, hoofd-intendant van de stations-gebouwen te Perth, in Zweden, en de kolonel der Koninklijke artillerie in Engeland, de heer *William Wylde*, komende van Londen.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van donderdag* 8 *september*.

Zijn ingekomen 16 adressen tegen de wet op de kerkgenootschappen uit onderscheidene oorden des Lands en 5 ten voordeele.

De heer *van Dam van Isselt*, voorzitter van de commissie van petitien, zal staande de vergadering verslag doen van de laatst ingekomen verzoekschriften, en brengt overigens met den heer *Insinger* rapport uit op de gisteren ingekomen adressen.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over de wet nopens het toezigt van den Staat op de kerkgenootschappen.

De heeren *de Vos van Steenwijk*, *van Heeckeren van Wassenaar* en *Cost Jordens* voeren nog het woord ten voordeele van het ontwerp, terwijl dat bestreden wordt door de heeren *Regout*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Nispen van Pannerden*, *van der Lek de Clercq* en *de Sitter*.

De Minister van Buitenlandsche Zaken, het woord opvattende, stelt zich voor niet alle punten toe te lichten, met het ontwerp in onmiddellijk verband, maar zal zich ten deze hoofdzakelijk bepalen tot een enkel punt: het verwijt, dat de wet zou zijn eene *gelegenheidswet*. Wat de overige beschouwingen betreft, aangaande het grondwettige en de bijzondere deelen der voordragt, zoo wenscht hij de behandeling daarvan aan zijnen ambtgenoot voor Justitie over te laten. En wat nu gemeld verwijt betreft, zoo moet Z. Exc. verwijzen naar hetgeen reeds elders is gezegd. Eene ongelukkige gebeurtenis heeft voorzeker aanleiding gegeven tot het maken eener wet, maar aanleiding in dien zin, zoo als de heer *Cost Jordens* zeer teregt had aangemerkt, dat het gebleken was dat er eene wet ontbrak. Wanneer nu de omstandigheden van dien aard zijn, dat er bij de uitvaardiging eener zoodanige wet spoed is, dan mag men toch het Vaderland niet blootstellen aan de gevolgen van wetteloosheid in dat opzigt. In de Grondwet is zeer zeker gelegen het beginsel van vrije organisatie van ieder kerkgenootschap in den Lande, maar dat beginsel is tot nu toe bij geene wet in werking gebragt. De wet van germinal 10de jaar belette dit. En nu openbaarde zich door het stelsel van het vorig Ministerie — welk stelsel Z. Exc. niet wil beoordeelen, maar dat althans niet overeenkomt met dat van het tegenwoordig Ministerie — nu openbaarde zich, zegt hij, door het stelsel van lijdelijkheid, van *laissez faire*, eene organisatie bij een belangrijk kerkgenootschap, die zich grondde op de bepalingen der Grondwet. Nu ontstond er in veel opzigten twijfel omtrent de grenzen dier vrije organisatie. Zoo lang nu die questie niet is beslist, waaromtrent eene spoedige voorziening noodig is, kan geen penning betaald worden aan de bedienaren van het R. K. Kerkgenootschap. Hij acht het dringend noodig op deze omstandigheid wel het oog te vestigen. Ten gevolge dier organisatie heeft het Land opgehouden een Land van missie te zijn en de geestelijken zijn daar door, zoowel onderling als in betrekking tot de Regering, in eene geheel andere verhouding gebragt dan te voren. Alles moet dienaangaande nog worden geregeld. Zoolang alzoo de wet niet daar is, is het onmogelijk voor dat kerkgenootschap een penning uit te geven. Die omstandigheid doet dus de behoefte aan eene wet uit den aard der zaak geboren worden. En zal men dan, omdat men beweerde, dat deze wet niet, gelijk men dit verlangde, zou zijn eene wet van beginselen, — de zaak daaraan opofferen en dus den Staat in ongelegenheid brengen? Dit kan hij niet aannemen.

Na alzoo, naar hij vertrouwen mag, door deze toelichting het kenmerk van gelegenheidswet aan de voordragt te hebben ontnomen, zal Z. Exc. thans het oog vestigen op de gevolgen harer aanneming, in tegenoverstelling van die eener verwerping. Hij moet al dadelijk te kennen geven dat, van den aanvang af dat deze questie ons heeft bezig gehouden, het Ministerie van oordeel is geweest dat, met het oog op onzen landaard, die kalm en bedaard is, niets beter is dan eene vrije, opene discussie over deze aangelegenheid. Uit dit oogpunt beschouwd, liet het zich aanzien, dat het wenschelijk was deze questie tot een onderwerp van wetgeving te maken. Voor een oogenblik toegegeven, dat het waar zou zijn, dat ten deze eene spanning zou zijn overgebragt van de meerderheid op de minderheid, dan kon het Ministerie van het Nederlandsche Volk verwachten en vertrouwen, dat, nadat zijne vertegenwoordigers de zaak rijpelijk en met naauwgezetheid hadden overwogen, die spanning zou bedaren, de rede de overhand zou hebben en allen aan de wet zouden gehoorzamen. Dit was het staatkundig oogpunt, waarvan de Regering reeds bij den aanvang uitging; en zij mag zich geluk wenschen, dat van den aanvang af de uitkomst aan hare verwachting heeft beantwoord. Hij kan zich dan ook geheel gedragen aan de opmerking van den heer *van Rijckevorsel*, dat wij die spanning van dag tot dag zien bedaren, zoo zelfs, dat het geachte lid ronduit verklaarde, dat men reeds was gekomen ten aanzien van dit ontwerp tot een staat van onverschilligheid. Nadat dit ontwerp toch met eene aanzienlijke meerderheid in de Tweede Kamer was aangenomen, is de Natie werkelijk bedaarder en bedaarder geworden, meer en meer voorgelicht door de gronden van hare Vertegenwoordigers. En naar mate het oogenblik genaderd was, dat de wet in deze Kamer zou behandeld worden, is de spanning zoo zeer verminderd, dat, niettegenstaande sommige bladen zich weken en maanden hebben toegelegd, om de Regering te verguizen en zelfs onder de buitenlandsche bladen zich een enkel heeft vermeten in te dringen en zich te mengen in de inwendige belangen van Nederland, men al meer en meer het stilzwijgen heeft bewaard. Dit zal nu een van de gezegende gevolgen van de aanneming dezer wet zijn, dat het uitgemaakt zal zijn, wat tot nu toe in twijfel was getrokken, dat de gewone wetgever het regt heeft dergelijke onderwerpen te regelen, en dat eene wet tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen is grondwettig.

Hij zal nu niet schetsen al de gevolgen eener niet-aanneming van de wet. Hij zal alleen dit zeggen, dat al wat in het oog der Natie als bijna zeker was beschouwd, op nieuw onzeker zou worden. Hij moet nu vragen, of zij, die zoozeer bevreesd zijn voor spanning, kunnen gelooven, dat die minder zal zijn als de questie onbeslist blijft? Zal het volk in Nederland rustiger zijn, wanneer zich ten deze tusschen de verschillende takken der wetgevende magt eene verschillende zienswijze mogt opdoen, en wanneer niet al die takken eenstemmig waren? Hij gelooft dit niet. Zal de spanning ophouden wanneer men zien zal, dat het Staatsgezag onvermogend is tegen den overmoed der kerkgenootschappen, van wie dan ook? Deze Kamer zal voorzeker zulk een denkbeeld niet koesteren. De Regering heeft verklaard en zij verklaart dit nog, eene wet te behoeven, ten einde te kunnen waken, dat de kerkgenootschappen zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat, en zou men dan den Koning in de uitoefening van dat regt tot waken niet behulpzaam zijn? Door velen is de zaak behandeld op eene wijze, die niet juist uitdrukte het denkbeeld, dat hij op het oog heeft: de vrees voor onvermogen van het Staatsgezag tegenover de kerkgenootschappen.

Hij zal niet van andere gevolgen eener verwerping gewagen, onderanderen die, dat de zedelijke invloed van het ministerie — gelijk men beweerd heeft — daardoor zou verminderen. Die invloed zou niet uitsluitend verminderen door eene afstemming in deze Kamer, maar zou evenzeer verminderd zijn door een afkeurend votum in de Tweede Kamer. Men achtte voorts eene wet niet noodig, omdat, gelijk een der sprekers wilde betoogen, de ondervinding geleerd had, dat alles door onderhandeling zonder wet, kon worden geregeld, zoo als de punten betreffende den eed, de vestigingsplaatsen enz. Maar Z. Exc. moet dien spreker met bescheidenheid vragen, of de Regering dan geen vertrouwen verdient, nu zij, na getracht te hebben de zaak op de meest vredelievende wijze te regelen, blijft verklaren eene wet noodig te hebben. Hij moet daarbij nog opmerken, dat die spreker zich bedriegt, wanneer hij zich voorstelt, dat, zonder deze wet, men omtrent den eed van het Hof van Rome zou hebben verkregen, wat men nu verkregen heeft.

Z. Exc. adstrueert nog nader de noodzakelijkheid der wet, ook met het oog op de verschillende conventien, die door de nieuwe orde van zaken zijn komen te vervallen. Wie waarborgt nu, dat, zonder eene wet, in de zaak geen verandering zal kunnen worden gebragt, dat hetgeen thans gedaan is, geene wijziging zou kunnen ondergaan. Eene conventie toch bestaat er niet meer en kan niet meer te pas komen. Maar, zeide men, de Natie kan volkomen gerust zijn, want de Koning waakt. Maar hij antwoordt, wat dit zal afdoen, wanneer men de wet weigert, die de Koning noodig acht om dat waken te regelen.

Men oordeelde voorts, dat de wet niemand zal bevredigen. Z. Exc. zal daaromtrent slechts een woord antwoorden met het oog op het buitenland, en dan zegt hij, dat de wet daar wel bevrediging ontmoet: De mogendheid zelve, die, naar hij zich overtuigd houdt, onwillekeurig de wonde heeft toegebragt, waaraan wij lijden en die, zoo God ons zegent, hare genezing nabij is, heeft de bewijzen gegeven, hoe zij weet te waarderen wat dezerzijds gedaan is. Maar van alle andere Mogendheden, om het even (indien hij dit woord moet gebruiken) of het waren Protestansche of Katholieke, van allen ondervindt Nederland de meest mogelijke sympathie voor den toestand waarin het zich zonder zijn toedoen bevindt, van allen ondervindt het de meest mogelijke ondersteuning. Z. Exc. kan het dus den heer *van Rijckevorsel* niet nazeggen, dat men, door eene verwerping der wet, een voorbeeld zou geven aan Europa. Het zou een ongelukkig voorbeeld zijn voor de eer van het Vaderland zoodanige beslissing te nemen, waartoe Z. Exc., ware hij lid der Vergadering, den moed niet zou hebben mede te werken.

Wanneer men nu beweert, dat de wet niemand bevredigen zal, dan moet men althans daarvan uitzonderen de Regering, die haar heeft aangeboden; de meerderheid der Tweede Kamer, die haar heeft aangenomen, eene Kamer die haren oorsprong heeft uit verkiezingen na het gebeurde, en dan mag men eindelijk ook wel eerbiedigen de meerderheid in deze Kamer, aan wie de wet evenzeer bevredigt. Een en ander mag hij dus gerust als de groote meerderheid van het Land beschouwen. Deze achtbare vergadering zal niet optreden als vrederegter tusschen de twee partijen, die met hunne adressen over elkander staan. De Kamer beschikt niet over die adressen, maar zij voldoet aan hare roeping, door over de voordragt des Konings haar ja of neen uit te spreken.

En nu nog een woord, om de Kamer dadelijk gerust te stellen over de wet van germinal Xe jaar. Daaruit waren door den heer *Cremers* een aantal bepalingen aangehaald, welke in strijd zijn met de grondwettige orde van zaken en waarom dat lid de wet afgeschaft achtte. Maar daardoor is niet beslist of die wet in haar geheel is afgeschaft. Het placet b. v. is uitdrukkelijk door de Grondwet afgeschaft, maar vele andere bepalingen der wet van Germinal gelden nog wel degelijk. Die wet bestaat bepaaldelijk voor Limburg nog geheel; en zoo lang dus de tegenwoordige voordragt niet tot wet wierd verheven, zou de wet van Germinal daar nog in vólle kracht blijven. Hij heeft het noodig geacht deze punten onder de aandacht der vergadering te brengen.

De Minister van Justitie en verschillende leden voeren daarop nog het woord.

Ter stemming overgegaan zijnde, wordt het ontwerp *aangenomen* met 22 tegen 16 stemmen.

Voor, de heeren *van der Oudermeulen*, *van Weel*, *de Vos van Steenwijk*, *d'Ablaing van Giessenburg*, *Lotsy*, *'t Hooft*, *van Andringa de Kempenaer*, *van Dam van Isselt*, *Paspoort van Grijpskerke*, *van Aylva v. Pallandt*, *Boxman*, *Tonckens*, *van Lidth de Jeude*, *van Heeckeren van Wassenaar*, *Borski*, *Martens van Sevenhoven*, *Insinger*, *van Wessem*, *v. Rhemen v. Rhemenshuizen*, *Cost Jordens*, *Verhey van den Bogaerd* en de Voorzitter (*Philipse*).

Tegen, de heeren *van Nispen van Pannerden*, *van der Beken Pasteel*, *Beerenbroek*, *de Sitter*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Rijckevorsel*, *van den Dries*, *Cremers*, *van Sasse van IJsselt*, *Blankenheym*, *van Eysinga*, *van der Lek de Clercq*, *van Swinderen*, *Regout*, *de Villers de Pité* en *de Bruyn*. (Afwezig de heer *Bosch van Drakestein*, door ongesteldheid).

De zitting is daarna uiteengegaan.

ROTTERDAM den 8 september.

Heden wordt hier een feest gevierd, niet alleen voor hen welke het meer regtstreeks aangaat, maar vóór de geheele stad, ja voor ieder die op echte wetenschap prijs stelt, hoogst belangrijk: De Geneeskundige School te Rotterdam viert de herinnering van haar vijf en twintigjarig bestaan.

Was het denkbeeld dier feestviering het eerst van de voormalige en tegenwoordige kweekelingen dier School uitgegaan, haar bestuur vereenigde zich daarmede spoedig en volkomen en bragt gaarne het zijne toe om plegtigheid en luister aan de feestviering bij te zetten.

Nadat de genoemde feestvierenden gisteren avond eene algemeene bijeenkomst in de Concertzaal gehouden en zich daar heden morgen vroegtijdig weder vereenigd hadden, om een drietal vertegenwoordigers der oud kweekelingen op den heden avond door het bestuur der School te geven maaltijd te verkiezen, ving ten half twaalf ure de meer plegtige en openbare feestviering in het kerkgebouw der Waalsche gemeente aan. Daar zag men, benevens het genoemd bestuur, de heeren lectoren, de voormalige en tegenwoordige kweekelingen enz., als genoodigden onderanderen de volgende heeren: wethouders der stad en eene commissie uit den Gemeenteraad, benevens den secretaris en ontvanger der gemeente; president en leden der Arrondissements-Regtbank; twee leden van Gedeputeerde Staten der provincie en den griffier der Staten; den referendaris voor het Onderwijs en dien voor de Geneeskunde; leden der provinciale geneeskundige commissien in het ressort Dordrecht en in het ressort 's Gravenhage, alsmede der plaatselijke commissien van geneeskundig toevoorzigt in de verschillende Zuid-Hollandsche steden; de commissie van administratie over het Ziekenhuis alhier; directeuren van het Bataafsch Genootschap voor proefondervindelijke wijsbegeerte; Curatoren van en Rector en Docenten aan het Erasmiaansch Gymnasium; bestuurders der Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen; den Schoolopziener in het 8ste district van Zuid Holland en leden der Plaatselijke Schoolcommissie; bestuurders der onlangs gevestigde Inrigting voor Doofstommen, enz., benevens een groot aantal dames en vele anderen, naardien de uitnoodiging tot bijwoning op eene ruime schaal aan al de belangstellenden uit den beschaafden stand, in de eerste plaats aan alle gegradueerde personen geschied en de gelegenheid, ook voor hen die geene persoonlijke uitnoodiging ontvangen hadden, op eene gemakkelijke wijze opengesteld was.

De heer Burgemeester was, zoowel in deze betrekking als in die van waarnemend Voorzitter der Commissie van Bestuur over de Geneeskundige School tegenwoordig. Zijne Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken en de hoog geb. heer Commissaris des Konings in de Provincie hadden, om gewigtige ambtsredenen, aan de uitnoodiging geen gevolg kunnen geven.

Toen allen binnen het kerkgebouw vereenigd waren opende een harmonie-orchest, onder directie van den heer *Hutschenruyter*, de plegtigheid, welke het ook later afwisselde en besloot. Inmiddels betrad de weled. zeer gel. heer dr. *G. Ph. F. Groshans*, lector in de geneeskunde bij de feestvierende inrigting, als oudste in rang der lectoren door de commissie van bestuur daartoe uitgenoodigd, het spreekgestoelte en hield eene even onderhoudende als belangrijke redevoering. Het eerste gedeelte daarvan behelsde eene schets van den voormaligen toestand van het geneeskundig onderwijs buiten de hoogescholen hier te Lande en met name hier ter stede, het gebrekkige en onvoldoende waarvan hij aanwees, met erkenning echter van hetgene, van tijd tot tijd, te Rotterdam daarvoor verrigt en beproefd was. In het tweede gedeelte vermeldde hij de aanleiding tot het ontstaan der School, die heden juist 25 jaren geleden, met eene plegtige redevoering, door den wel ed. zeer gel. heer dr. *C. A. L. Sander* was ingewijd, wiens tegenwoordigheid bij deze gedachtenisviering den redenaar en al de tegenwoordigen tot blijdschap strekte. Hij vermeldde de voornaamste veranderingen in het onderwijs en onderwijzend personeel, de daarstelling, aanwas en uitbreiding van lokalen, verzamelingen en hulpmiddelen; bragt verdiende hulde aan de ijverige bemoeijingen voor den bloei der School, door den voormaligen heer burgemeester, mr. *M. C. Bichon van IJsselmonde*, en door diens opvolger, het tegenwoordig hoofd der burgerlijke gemeente, den weled. geb. heer *J. F. Hoffman* aangewend; herdacht verschillende afgestorvene waardige curatoren en docenten; herinnerde onderanderen wat ook wijlen dr. *Dalen* tot uitbreiding en luister der School en van daarmede in verband staande inrigtingen gedaan had en hoe ook diens erfgenamen blijken hunner belangstelling daarin gegeven hadden; noemde met verdienden lof, behalve den vroeg ontslapen dr. *J. Landt*, een vijftal andere mannen, vroeger als docenten in verschillende vakken aan de School werkzaam, die later tot het hoogleeraarambt geroepen werden en het nog waardiglijk bekleeden, namelijk de heeren *de Vriese*, *Mulder*, *Loncq*, *Miquel* en *Krieger*, en vergat ook niet den thans elders rustenden dr. *Ledeboer*, die mede zoo veel voor de instelling verrigtte en zich heden mede in het feest van haren bloei verheugde. De begaafde spreker, die zijne feestrede met verschillende even bescheidene als gewigtige wenken en wenschen, onderanderen voor de invoering óf van betere examens óf van verbindend onderwijs doormengd had, besloot haar met gepaste toespraken aan het bestuur der school, met name aan den heer Burgemeester, als aanwezig voorzitter der commissie van bestuur; aan de overige genoodigden van verschillenden stand en rang, aan zijne ambtgenooten, aan de voormalige en tegenwoordige kweekelingen, die hij gaarne zijne vrienden noemde, aan de vrouwelijke kweekelingen en verder aan al de aanwezigen.

Nadat de muziek zich andermaal had doen hooren, betrad de weled. zeer gel. heer dr. *K. M. Giltay* het spreekgestoelte, als tolk der voormalige en tegenwoordige kweekelingen, en hield eene korte en sierlijke rede, in welke hij, na voorafgegane toespraken, in de eerste plaats aanwees hoe

onderwijs, vooral zoo als het aan de geneeskundige school alhier wordt gegeven, tevens tot hoogere opvoeding leidt, zoowel van den beoefenaar der wetenschap zelven als van de maatschappij; voorts hoe de hier bestaande school vooral daardoor uitmunt dat zij ruime gelegenheid schenkt tot de kennis der natuur en van hare voortbrengselen, en eindelijk hoe tusschen wetenschap en godsdienst een naauw verband bestaat, tot welk hoog ernstig slot de redenaar aanleiding had gevonden in de gewijde plaats waar deze wetenschappelijke feestviering gehouden werd, gelijk ook, heden voor 25 jaren, die van de inwijding der school in een ander kerkgebouw was geschied.

Na afloop dezer plegtigheid was voor de feestgenooten de vrije toegang opengesteld tot verschillende alhier bestaande belangrijke instellingen, als: het nieuwe Ziekenhuis, het Anatomisch Kabinet, het Chemisch Laboratorium, den Hortus botanicus, het Bataafsch Genootschap, het *Museum Boymans* en de Inrigting voor Doofstommen; van welk een en ander door velen erkentelijk gebruik is gemaakt. Het bestuur der school geeft heden avond een diner van ongeveer 60 couverts op de plaats *Pax Intrantibus*; terwijl de voormalige en tegenwoordige kweekelingen zich elders gezellig vereenigen. Morgen zetten zij de feestviering voort.

— Dezer dagen is het sierlijke en keurig bewerkte monument voor wijlen den vice-admiraal *E. B. van den Bosch*, vervaardigd in de fabriek van de heeren *L. J. Enthoven en Co.*, te 's Gravenhage, aan boord van het schip *Sara Lydia*, kapiten *B. van der Tak*, alhier ingeladen, om naar Soerabaija te worden overgebragt.

— Burgemeester en Wethouders der stad Schiedam, gezien het berigt van de Plaatselijke Commissie van geneeskundig Toevoorzigt aldaar, van 2 dezer, waarbij de aandacht wordt gevestigd op de zeer aanzienlijke hoeveelheid van pruimen of zoogenaamde kroosjes, die van elders aldaar worden ingebragt en voor een' zeer geringen prijs verkocht worden, met verdere te kennen-geving, dat het gebruik dier vrucht, in groote mate, hoogst schadelijk voor de gezondheid is, — hebben, den 5 dezer, dat berigt ter kennis van de ingezetenen gebragt, en willen hen tevens, uit hoofde van het hoogst-nadeelige daarin voor de gezondheid gelegen, gewaarschuwd hebben, om zich te onthouden van het overvloedig gebruik der bovengenoemde vruchten, en in het algemeen van allerlei zuur of onrijp ooft.

— Eergisteren is van de werf van de scheepsbouwmeesters *S. van Gijn en Zoon*, te Vlaardingen, met het beste gevolg te water gelaten het schooner-hoekerschip *Ardina*, groot 65 gemeten lasten, voor rekening van genoemde heeren gebouwd.

— Men verneemt dat het stedelijk bestuur van Amsterdam een gedeelte van het paleis van justitie aldaar heeft ingerigt tot een hospitaal voor cholera-lijders, in geval die ziekte de hoofdstad mogt bezoeken. Eenige leden der regterlijke magt hebben aan Z. Exc. den Minister van Justitie een uitvoerig adres ingediend, houdende bedenkingen tegen de bestemming van een vleugel van het paleis van justitie tot hospitaal.

— Bij de onlangs gehouden wedstrijden der Koninklijke Belgische Yachtclub te Antwerpen is een prijs ten deel gevallen aan de giek *Charles & François*, toebehoorende aan den heer *G. Sillem*, te Amsterdam.

— Zr. Ms. schoenerbrik MACASSAR, luit. ter zee 1ste kl. jonkh. *A. Klerck*, is gisteren uit de Noord Zee in het Nieuwe Diep teruggekeerd.

— Gisteren morgen zijn de leden van het *Metalen Kruis* van Amsterdam met een extra trein te Utrecht aangekomen, om het kamp bij Zeist te gaan bezoeken. Uit genoemd kamp wordt gemeld, dat den kapitein *Mackay*, van het 4de regement infanterie, de onderscheiding te beurt gevallen is het portret van Z. M. den Koning ten geschenke te ontvangen.

In weêrwil van het doorgaans vochtig en onaangenaam weder, kan het aantal zieken in het kamp als zeer gering worden aangemerkt. De generaals en hoofdofficieren der vreemde legers, die dagelijks zelfs bij de minste oefeningen tegenwoordig zijn, geven hunne verwondering te kennen over het gezond en vrolijk voorkomen onzer jonge soldaten, alsmede over hunne geoefendheid en discipline.

— Uit Meppel meldt men, dat in verband met den aanleg van een kunstweg langs de Wijk en Zuidwolde naar Hoogeveen, met een zijtak naar de Dedemsvaart, na langdurige discussie besloten is magtiging van Z. M. aan te vragen om te mogen onderhandelen over een kunstweg van Zuidwolde naar de Dedemsvaart, ter aansluiting van den geprojecteerden straatweg langs die vaart naar de Hannoversche grenzen.

— Uit Leeuwarden schrijft men: Behalve dat er zoo vele runderen aan de longziekte sterven, verliezen de landlieden ook enkele koeijen aan het miltvuur. Aan die ziekte is volstrekt geen herstellen, en ze tast het gansche ligchaam der dieren zoodanig aan, dat het vleesch zelfs hoogst schadelijk is ten gebruike voor den mensch. Men heeft opgemerkt, dat het miltvuur nooit op de stallen wordt aangetroffen, maar wel in de weide, en dus de oorzaak gezocht in de planten daarin aanwezig. Tot resultaat dier onderzoekingen heeft men bevonden, dat de waterscheerling (*cicuta virosa*) waarschijnlijk de oorzaak van dit venijn is. Te Terappel, in Vriesland, van waar dit berigt komt, heeft men vele slooten gevonden, die groenachtig drabbig waren, naar men meent, doordien de beesten bij het drinken de waterscheerling vertrappen, waardoor zich het gif dier plant met het water hoe langer hoe meer vermengt. Na dit ingesteld onderzoek heeft men ten minste alle slooten op die plaats doen reinigen, en in geen vier jaren heeft men aldaar meer voorbeelden van die ziekte aangetroffen. In 1850, toen de veearts te Terappel weder bij eene koe werd geroepen, die het miltvuur had, bevond hij, dat de waterscheerling weder in groote menigte in de sloot aanwezig was, zoodat dit hem de overtuiging gaf, dat de ziekte werkelijk alleen aan het gif dier plant is toe te schrijven.

— Dingsdag morgen zijn 3 eskadrons van het 1ste regement en 3 eskadrons van het 4de regement dragonders, onder bevel van den generaal-majoor *Storm de Grave*, de vesting Breda doorgetrokken, welke troepen in de jongste weken oefeningen in het groot, regements- en brigade-evolutiën, op de Rijersche heide uitvoeren. Zij hadden zich tot een militairen wandelrid uit hunne kantonnementen op de Oosterhoutsche heide vereenigd. De schoone houding der ruiters en het goed voorkomen der paarden werden algemeen bewonderd.

— Maandag avond ll. barstte in de kom der gemeente Tilburg brand uit, in het huis bewoond door de gezusters *van der Vloet*, hetwelk veel hout, turf en andere brandbare stoffen inhield, en totaal in de asch is gelegd. Door den ijver der brandweer is verhoed dat de brand zich verder uitstrekte.

— Men meldt uit Nijmegen, dat de geldleening van *f* 30,000, tot de daarstelling van een kaaimuur van bazaltsteen aan de Waalzijde dier stad, volgeteekend is.

— De waterhoogte te Arnhem was den 7 dezer 1 el 8 palm 2 duim.

— In de maand october aanstaande zullen onze troepen van het Limburgsche Bonds-contingent, van wege dien Bond, geïnspecteerd worden door den Pruissischen generaal *von Sack*, den Badenschen generaal *Roggenbach* en den generaal in Brunswijksche dienst, *Erichsen*. Van wege ons Gouvernement is tot bijwoning dezer inspectie benoemd de kapitein *Eymaal*, van het Departement van Oorlog.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 8 September.

OVERLEDEN: P. M. Maassen, z., 9 j. — P. Blaskens, jd., 40 j. — A. Trouwhorst, man van J. de Hey, 45 j. — W. Hageman, jm., 33 j. — J. C. Steenhouwer, man van H. M. van den Moesdijk, 56 j. — J. J. Steenhouwer, jm., 23 j. — P. N. Diszel, z., 4 j. — W. F. Ties, man van M. C. E. Zwaan, 28 j. — T. van Horssen, wed. van W. H. A. Weddeling, 70 j. — W. F. Heck, z., 2 j. — T. Braacx, man van J. Vergeer, 48 j. — J. G. van Teeffelen, man van E. Hurks, 28 j. — G. E. Bekker, d., 3 j. — J. van Duuren, man van J. van Venetie, 44 j. — A. van der Ende, jm., 22 j. — G. Joä, wed. J. van Ninwegen, 70 j. — M. de Jong, wed. W. van Schie, 80 j. — H. Halfhuys, wed. H. Schuyff, 73 j. — J. E. Willemsen, wed. G. van der Velde, 55 j. — S. Izaaks, man van H. S. van Handle, 70 j. — J. Bakker, d., 4 j. — J. Schoof, weduwen. van J. M. Capteyn, 60 j. — A. B. Bekkers, z., 9 j. — H. Mosch, z., 2 j. — A. Neil, vrouw van J. Ainsley, 48 j. — S. F. Albers, jd., 22 j. — C. Gloudie, d., 4 m. — D. van der Aa, vrouw van H. J. van Hal, 37 j. — A. Bijleveld, z., 1 j. — J. H. van Breda, jd., 29 j. — H. Gipson, weduwen. van M. J. Blommé, 66 j. — J. M. Pieters, vrouw van P. Maassen, 40 j. — M. C. Kouwenhoven, jm., 20 j. — J. de Jong, man van A. Scheurkogel, 38 j. — P. A. den Hartog, z., 7 j. — J. Dank, wed. W. le Noble, 54 j.

BEVALLEN: J. J. Beunderman, geb. de Vos, levenl. d. — J. Muller, geb. de Koning, levenl. d. — C. van Hemert, geb. de Wilde, d. — M. S. Baldé, geb. van Veen, d. — J. C. van Veen, geb. Ridderhof, z.

221ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

3de Klasse, 4de Lijst: No. 4872, *f* 1250; No. 16715, *f* 1000, No. 1894 en 11951, ieder *f* 400; No. 9037, *f* 200; No. 9135, *f* 100.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,
IN het Notarishuis TE ROTTERDAM,
Woensdag 7 September 1853.

Het *Huis*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de westzijde van de Schubdevischsteeg, wijk 11, n.° 531. In trekgeld *f* 1000, daarboven *f* 100, verkocht.

N.° 1. Het *Huis*, *Bovenhuis* en *Erve*, aan de oostzijde van de Delftschevaart, wijk 6, n.° 326. In trekgeld *f* 10150.

N.° 2. Het *Winkelhuis*, *Bovenwoningen*, *Kelder* en *Erve*, aan de westzijde van de Westewagenstraat, wijk 5, n.° 473. In trekgeld *f* 7350.

N.° 1. Het *Huis* (ingerigt tot *Broodbakkerij*), aan de oostzijde van de Westewagenstraat, wijk 5, n.° 681. In trekgeld *f* 5750.

N.° 2. Het *Huis*, *Bovenwoningen*, *Pakhuis* en *Erve*, aan de zuidzijde van de Hoogstraat, wijk 11, n.° 254. In trekgeld *f* 4850.

N.° 1. Het *Huis*, *Pakhuis* en *Erve*, aan de westzijde van de Bierhaven, wijk 1, n.° 385. In trekgeld *f* 9800.

N.° 2. Het *Huis* en *Erve* (waarin eene *Koekbakkerij enz.*), aan de oostzijde van de Nieuwe Roode Zandstraat, wijk 5, n.° 447. In trekgeld *f* 4000.

N.° 3. Het *Winkelhuis* en *Erve*, aan de westzijde van de Koningsteeg, wijk 2, n.° 83. In trekgeld *f* 5450.

N.° 1. De *Bouwmanswoning*, *Stallingen*, *Koepel*, *Hooizolder*, *Woonhuis enz.* en *Erven*, en eenige percelen *Weiland* en *Water*, gelegen in Crooswijk, groot 2 Bunders 35 Roeden 3 Ellen, wijk 13, n.° 1076. In trekgeld *f* 5450.

N.° 2. Het perceel *Weiland*, *Wateringen enz.*, als voren, groot 1 Bunder 69 Roeden 99 Ellen. In trekgeld *f* 2900.

N.° 3. Het *Huis*, *Pakhuis*, *Bovenwoningen* en *Erve*, aan de Vest, nabij de Tholenstraat, wijk 10, n.° 664. In trekgeld *f* 6050.

N.° 4. Het *Huis*, *Pakhuis*, *Open Plaats enz.* en *Erve*, aan de Luthersche Vest, nabij het Colchos-Eiland, wijk 9, n.° 62. In trekgeld *f* 4700.

N.° 5. Eene *Schuldvordering*, groot *f* 5000, rentende 4½ pCt., losbaar met *f* 300, gevestigd op 17 Huizen, staande en gelegen aan de zuidzijde van den Schielandschen Zeedijk, aan de rivier de Maas, te Schoonderloo, gemeente Delfshaven, D, 64. Om 95⅜ pCt. verkocht.

Zeetijdingen.

HELLEVOETSLUIS den 8 dezer. Gisteren namiddag uit zee *Trekvogel*, G. den Breems, en *Wilhelmine*, J. H. Ammann, beiden van Archangel; *Emanuel*, E. Andersen, v. Dantzig; *Oline Christine*, J. Ruser, van Bergen; *Hanover* (st.), J. File, van Londen; *Emily*, J. Sutton, en *Margaret*, W. Clark, beiden van Sunderland. En zeilden *Vansittart*, H. Perrian, naar Liverpool, en *Zenith*, J. Labatut, naar Havre; de wind N. O. — Heden morgen uit zee *de Elve* (st.), J. J. Hansen, van Hamburg; *Rhine* (st.), J. W. Reader, *Denmark* (st.), E. Warman, en *Ceres* (st.), O. E. Smith, alle vier van Londen; *Cygnet*, J. Johnston, v. Glasgow; *John & Ann*, R. Forster, van Newcastle, en *Emily*, G. Thompson, v. Sunderland; de wind N.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Henriette Elisabeth Susanne*, A. Knappert, naar Londen, en *Eduard*, L. de Boer, naar Triest.

BRIELLE den 8 dezer. Gisteren na posttijd stoomden in zee *Prins van Oranje*, D. Visser, naar Duinkerken, en *Moselle*, S. Frost, n. Londen. Uit zee *Gea*, F. Schuldt, v. Ueckermunde, en *Prudentia*, T. T. Nuesker, van Riga; de wind N. — Heden voor posttijd uit zee *Earl Douglas*, R. Vincent, v. Newcastle; de wind N. W. ten N.

MAASSLUIS den 8 dezer. Kapitein S. van der Velden, die gisteren gemeld uitzeilde, is op de reede terug; de wind N. N. W.

TEXEL den 7 dezer. De wind N. O. Uit zee H. L. Draijer v. Archangel; A. Petersen v. Fredrikstad; A. Christensen, P. Schlytter, C. C. Kub, L. Bjönness, O. Ulrich, E. Turner, J. Basberg en A. S. Knudsen, alle acht van Drammen; — gisteren nog M. Ulrichsen van Archangel, B. Andreassen, P. S. Berg en A. Knudsen van Drammen. Vertrokken *Piet Hein*, A. Meijer, naar Triest; *Oud-Alblas*, N. Kruymel, *Diana* (st.) en *Earl of Auckland* (st.), alle drie n. Londen, en *Orion*, H. J. Leufstadius, naar Engeland.

Het schip *Sophie*, kapit. Langhinrichs, met hout van Riga naar Antwerpen, is, volgens brief van het VLIE van den 5 dezer, bij den Noordvaarder in de buitengronden van Terschelling gestrand, doch het volk met veel moeite door de reddingsboot opgenomen en op Terschelling aangebragt; de lading zal kunnen geborgen worden.

VLISSINGEN den 7 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Verbena*, Alives, van Bahia; *Engeline*, Smith, van Archangel, en *Jonge Kerst*, Woudstra, van Dantzig; — voor Gent *Naevo Camargo*, Meaurio, van Havanna. Uitgezeild *Mary Glover*, Chase, met 250 landverhuizers naar New-York, en *Isabella*, Douwes, naar Genua, beiden van Antwerpen.

AANGEKOMEN: Op de ELVE 6 dezer *Georgina*, Heins, *Jonge Rudolph*, Koens, en *Jacobus Cornelius*, Schoon, alle drie van Amsterdam. Te SLEESWIJK 30 augustus *Jantina*, Klein, 1 dezer *Goede Hoop*, van der Veen, en *Vrouw Maaike*, Blauw, alle drie van Kampen; — de eerste is den 2den naar Groningen vertrokken. Te WARNEMUNDE 4 *Johanna Mulder*, Faber, van Amsterdam. Te WOLGAST 1 *Jantina*, Joosten, van Bremen, en *Vrouw Antje*, Kruse, van Amsterdam. Te DANTZIG 4 *Maria*, Ebeling, van Delfzijl. Te PILLAU dien dag *Antina*, Brouwer, van Londen. Te MEMEL 2 *Jonge Hendrik*, Hazewinkel, van Rotterdam.

VERTROKKEN: Van GLUCKSTADT 5 dezer *Unternehmung*, von Riegen, (van Neustadt) naar Amsterdam. Van BREMERHAVEN dien dag *Jacoba Gesina*, Schuur, naar Stockton. Van BRAKE 3 *Jacobus*, Borst, naar St. Petersburg. Van WOLGAST 26 augustus *Margaretha Wilhelmina*, Lukkien, naar Amsterdam. Van SWINEMUNDE 3 dezer *Vrouw Ida*, van der Star, naar Groningen, doch is den 4 wegens tegenwind teruggekomen. Van MEMEL 3 *Heinrich*, Zillmer, n. Schiedam. Van KROONSTAD 30 augustus *Juliana*, Bijll, n. Londen, en *Frouwina*, Duit, naar Amsterdam; 31 dito *Annechina*, Frey, naar Londen, *Johannes Hermanus*, Boekhout, n. Liverpool, *Margina*, Smit, naar Jersey, *Vijf Gebroeders*, Holscher, naar Amsterdam of de Zaan. Van KOPENHAGEN 4 dezer *Jonge Albert*, van der Zee, naar Colberg. Van ODENSEE 1 *Gloria Deo*, Lanker, en *Haabet*, Möller, beiden naar Holland. Van FEHMERN *Hertha*, Stehr, naar Amsterdam.

ELSENEUR gepasseerd den 4 dezer *Geertruida Speelman*, Speelman, van Schiedam naar St. Petersburg.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 6 september:

Te LONDEN aangekomen 5 dezer *Jan Hendrik*, de Jong, van Bonananges; 6 *Delta*, Kunst, van het Nieuwe Diep, *Wilhelmina Lucia*, Carst, van Amsterdam, *Zwaantje Cornelia*, Bleeker, van Koningsbergen, *Emma Maria*, Sap, van Riga, *Jantina*, Vos, *Dankbaarheid*, Kolk, en *Gesina*, Koning, alle drie van Kroonstad, en *Dankbaarheid*, Potjer, van Archangel. Te ROCHESTER 3 *Three Brothers*, Hopkins, van Rotterdam. Te HARWICH 5 *Eagle*, Garwood, mede van Rotterdam, en is naar Ipswich gezeild. Te HULL 4 *Aukjen*, Teensma, van Stettin. Te SUNDERLAND dien dag *Gesina Hendrika*, Breeland, van Kroonstad. Te WICK 29 aug. *Uncle Billy*, Antey, van Rotterdam. Te PORTSMOUTH 5 dezer *Egbertus*, de Jonge, van St. Petersburg. Te PLYMOUTH dien dag *Niessina Beerta*, Boer, en *Vriendschap*, Boer, beiden mede van St. Petersburg. Te FALMOUTH 5 *Maria Elizabeth*, Tjakkes, en *Anthony*, Nepperus, beiden van Galatz, om order, de eerste met verstopte pompen en rustergaten; — vertrokken 5 *Anna Augusta*, Kuiper, naar Lynn. Van LIVERPOOL vertrokken 5 *Mina*, de Jong, naar Harlingen, en van SWANSEA 3 *Eensgezindheid*, Haasnoot, naar Amsterdam. Van NEWCASTLE uitgeklaard 3 *Jantina Jikkiena*, Kieft, naar St. Petersburg.

Het schip *Orb*, kapit. Thomas, van Liverpool naar Dordrecht, te MILFORD binnen, heeft den 2 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Amerika*, kapit. Blaauw, van Amsterdam naar Melbourne, te PLYMOUTH binnen, heeft den 5 dezer de reis voortgezet.

DOUVRES den 4 dezer. De bemanning van de *Joseph* [zie ons vorig nommer onder Scarborough] is door eene loodsboot alhier aangebragt; haar schip was den 2den met eene Zweedsche bark op de hoogte van Doggersbank in aanzeiling geweest.

De schepen *Hugo Grotius*, kapit. J. Glazener, en *Vice-Admiraal Gobius*, M. W. Zwart, beiden van Rotterdam naar Londen, in DUINS aangekomen, hebben hunne reizen voortgezet, het eerste den 4 dezer en het laatste (gesleept door eene stoomboot) den 5den.

DEAL gepasseerd 5 dezer *Maria*, C. J. Dijk, van St. Petersburg naar Liverpool.

De schepen *Fokkina*, kapit. Waterborg, en *Jantje*, kapit. Forma, beiden van Londen naar Amsterdam, zijn den 4 dezer te HARWICH binnengeloopen.

Het schip *Maria Catharina*, kapitein van Ingen, van Stettin, is den 5 dezer te HARWICH binnengeloopen en naar Mistley gezeild.

Het schip *Harriet*, kapit. Drake, van Boness naar Dordrecht, te IPSWICH binnen, heeft den 4 dezer na volbragte reparatie de reis voortgezet.

Gepraaide Schepen:

Den 22 augustus *Richard Anderson*, Coffin, van Rotterdam naar New-York (door de stoomboot *Arabia*, den 23 dito van Liverpool te New-York aangekomen).

Cargalijsten.

Rotterdam.

NATAL, W. WINTLE, van *Londen.*

100 z. Koffij, *Willemse, de Bie en Co.;* 150 z. en 13 v. Koffij, 60 z. Rijst, 1 partij Nicaraguahout, 100 v. Bloem, 2 v. Krenten, 25 v. Olie, *C. Hemmann en Co.;* 100 z. Koffij, *Coomans, Born en Philippi;* 27 cer. Kina, 23 v. Salpeter, 3 b. Jalap, 115 koeken Koper, 40 st. Kisthout, 6 b. Vellen en 2 b. Zijde, *S. A. le Vino en Co.;* 12 v. Olie, Gebr. *Kolff;* 50 b. Gambier, *Koch en Vlierboom;* 2 b. Jalap, 27 bond., 1 mand en 2 pijpen Koopm., *C. L. Roechling en Co.;* 1 v. Olie, *F. W. C. Blom;* 1 b. Koopm., *P. A. van Es en Co;* 17 v. Koffij, *L. Maijer en Co.;* 3 b. Koopm., *J. B. Crol en Co.;* 17 coll. Koopm., *J. J. Zeewoldt;* 1 k. dito en 1 k. Pennen, *Braakman en Co;* 1 p. Boeken, *A. Baedeker;* 2 p. dito, *Krap en van Duym;* 30 z. Gom Elastiek, *C. Balguerie en Co.;* 41 p. Tabak, *Sturenberg Cankrien en Co.*, en 100 vaatjes Koopm., Order.

SOPHIA AUGUSTA, N. PETTERSSON, van *Stockholm.*

3245 staven IJzer, *J. F. Hoffman en Zn.*, en 1910 staven dito, *Broms en Co.*, te Amsterdam.

Dordrecht.

COMET, HAMMERQUIST, van *Maroim.*

138 kisten en 200 zakken Suiker, Order.

KAASHANDEL, D. J. ZIJLSTRA, van *Archangel.*

500 tonnen Pek en 200 t. Teer, *P. Smits* T. Zn.; 2600 Matten, *Sandberg en Co.*

TJADDA, J. O. STAAL, van *Archangel.*

1525 tschetw. Rogge, *Balen en Rovers.*

BACCHUS, C. HOFKER, van *Archangel.*

1500 tschetw. Lijnzaad en 150 tschetw. Rogge, *Balen en Rovers.*

VIER GEBROEDERS, J. J. METS, van *Archangel.*

1 lading Rogge, *Balen en Rovers.*

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd, gekoperd Nederl. Barkschip *Joan Melchior Kemper*, kapit. *J. C. Schaaf*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*, alhier, en *Floris der Kinderen en Zoon* en *Koningh en Bert*, te Amsterdam.

DANTZIG, het Nederl. Kofschip *Lamchina*, kapit. *P. C. Koops.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Noordsche Schoenerschip *Johanna Maria*, kapitein *A. F. Lindtner.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het Napolitaansch Brikschip *Eluice*, kapit. *E. Cacace.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

PARIJS den 7 September.

Frankrijk 3 per cents 78. 30 tegen ultimo; dito 4½ per. cents 102. zonder coupon, tegen ultimo; Spanje 1 per cents 22¼; dito 3 per cents Binnenl. 42⅝. Rusland 4½ per cents 99⅜. Sardinië 97. 50.

LONDEN den 7 September.

De 3 per cents Geconsolideerden 97¼ voor rekening; Spanje 1 per cents 23 a ¼; dito Certific. 6¼ a ½; Portugal 4 per cents 44¾ a 45¼; Mexico 26¼ a ½; Grenada Uitgest. 9¾ a 10; Ecuador 5 a 5¼.

ANTWERPEN den 7 September.

België 2½ per cents 56 p.; Spanje 1 per cents 22⅝ pap.; dito Binnenl. 3 per cents 43. Metalliek 5 per cents 85⅜ geld. — Binnenlandsche fondsen iets williger, Buitenlandsche een weinig lager.

AMSTERDAM, 8 September. *Ten 4 ure.*

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werk. Schuld	2½ pCt.		63	63 3/16	63
» » »	3	»	76¼		
» » »	4	»	95 3/16		
» Aand. Holl. Spoorweg					
SPANJE, Obligatien	1	»	22 11/16	23 1/16	22 11/16
» » Binnenl.	3	»	42 11/16	42 13/16	42 13/16
» Bewijzen Coupon........			6 3/16		
PORTUGAL, te Londen........	3	»	39⅞	40	
» dito Differed...		»			
RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798/1816...	5	»	108¼		
» dito dito 1828/1829...	5	»	107⅞	108	
OOSTENRIJK, Metalliek	5	»	81¾	81 15/16	
» dito A en B...	5	»	94⅞	95	
» dito	2½	»	42¼	42⅜	
MEXICO	3	»			
» Onbepaalde........	3	»	24⅞		
NOORD-AMERIKA, ...					

ROTTERDAM den 8 September.

Nederlandsche Werk. Schuld, 2½ pc., 63¼; idem 3 pc., 76¼; Idem, 4 pc., 95⅜. Spanje Buitenl. 1 pc., 22⅞ l. k., 22⅞ h. k.; Amortis. 5 1/32. Portugal, te Londen, 3 pc., 40 l. k., 40¼ h. k., 40 gebl. k. Amerika, lage nommers, 84. Oostenrijk, Metaliek, 2½ pc., 42⅜ l. k., 42 7/16 h. k.

In navolging der lagere merken van Londen van heden was ook onze Effectenbeurs flaauw gestemd, met eenigen meerderen handel in Spaansche en Portugesche fondsen.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 8 September.

2 m.n Parijs....	*f* 56⅞	pap.		2 maand. Genua	*f* 46¼	geld.
zigt »	- 56⅞	»		Livorno...	- 39⅞	»
2 m.n Bordeaux	- 55⅞	geld.		Napels	- 81¼	»
½ m.d »	- 56⅜	»		Petersburg	- 188	»
3 maanden Madrid.....	- 244	»		6 wek. Weenen...	- 32¼	»
Cadix	- 244	»		Augsburg.	- 35⅜	»
Sevilië.....	- 241	»		Frankfort.	- 99	»
Bilbao	- 242	»		2 m.n Hamburg	- 35 3/16	»
Lissabon ...	- 41¼	»		zigt »	- 35¼	»
Porto......	- 41¼	»		2 m.n Londen ..	- 11.67½	»
				zigt »	- 11.75	»

Rotterdam........................ ¼.

ROTTERDAM den 8 September.

Parijs...... 2 maanden *f* 56⅜, kort *f* 56¼.
Bordeaux.. 2 ——— - 56, —— - 56¼.
Frankfort., 6 weken - 99. Disc. 2 en 3 pCt.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 8 September.

TABAK. Heden werden verkocht 36 v. Maryland per *Powhattan*.

AMSTERDAM den 7 September.

ARAK. Heden zijn uit de hand afgedaan 60 legg., per *Plancius* van Batavia aangevoerd; prijs geheim.

AMSTERDAM den 8 September.

Afloop der heden alhier door de Nederlandsche Handel-Maatschappij gehouden veiling van 339,305 balen Java KOFFIJ:

Monster N.°	balen		*Cents.*		Koopen.
1.	3155	mooi bruin........	38	a —	31
2.	1424	hooggeel Preanger........	36	- 36½	14
3.	6713	geel iets gebroeid enkel BS. boon.....	32	- —	66
4.	2580	egaal geel Preanger	33½	- —	26
5.	1050	bont geel iets beslagen........	32½	- —	10
6.	2580	geel Menado enkel BS........	35	- —	25
7.	1725	blank Menado enkel BS........	35½	- 36	17
8.	28270	goed blank enkel BS........	31	- —	280
9.	2466	blank iets bont........	31	- —	25
10.	40316	bleek iets groenachtig enkel BS.	30½	- —	412
11.	6458	blank Havana-aard enkel BS.	30½	- —	64
12.	18598	bleek iets groenachtig Havana-aard....	30	- —	188
13.	2577	fijn blaauw........	35½	- —	26
14.	4122	fijn blaauw........	35	- —	41
15.	3928	goed groen enkel wit iets ros	32½	- —	39
16.	12918	goed groen W. I.-aard, enkel wit....	32½	- —	128
17.	13320	groen W. I.-aard met wit........	31	- 32½	131
18.	4260	groen Spek-aard met witte boon......	33	- —	42
19.	3268	groenachtig Spek-aard........	32	- —	33
20.	6500	groenachtig Demerary-aard........	32	- —	64
21.	33508	groen met wit, iets ros........	31	- —	331
22.	19346	bleek groenachtig iets W. I.-aard.....	30	- 30½	192
23.	33241	bleek groenachtig........	30½	- 31	341
24.	1701	goed groenachtige Kadoe........	31	- —	16
25.	1040	bleek groenachtige Kadoe	31½	- —	10
26.	4335	blank Kadoe	31	- —	44
27.	1560	egaal blank W. I.-aard	32½	- —	15
28.	1005	graauw groenachtig W.I.-aard iets besl.	32	- —	10
29.	8283	graauw groenachtig beslagen iets ros...	30	-	32
—.	9803	diverse sorteringen.			106

Ligg. te *Dordrecht*.

Monster N.°	balen		*Cents.*		Koopen.
1.	8849	geelachtig iets beslagen........	31½	- —	57
2.	1929	bleek iets groenachtig Preanger-aard..	31	- —	19
3.	11144	groen Preanger enkel wit........	31	- —	110
4.	5932	bleek groenachtig........	30½	- —	59
5.	953	blank gebroken met zwart........	27½	- —	9
—.	681	diverse sorteringen.			8

Ligg. te *Schiedam*.

Monster N.°	balen		*Cents.*		Koopen.
1.	1007	hooggeel gebroeid........	34½	- —	10
2.	1332	geel Preanger	33	- —	13
3.	1389	blank iets groenachtig Menado enk. BS.	36	- 36½	14
4.	10486	blank iets geelachtig, vrij grof........	31	- —	103
5.	15654	blank met BS........	30	- —	155
6.	1380	groen enkel wit iets ros........	31½	- —	14
7.	970	groenachtig iets W. I.-aard	30½	- —	9
—.	2324	diverse sorteringen.			27
					3365

alles verkocht.

LIVERPOOL den 5 September.

KATOEN. De markt sloot flaauw en met onveranderde prijzen. Heden zijn 5000 b. omgezet, waarvan 1000 voor speculatie, bestaande uit 50 b. Pernam en Maranham van 6⅞ tot 8 d., 30 Bahia a 6⅜ d., 250 Egyptische van 6⅞ tot 9 d. en 300 Suratte van 6⅜ tot 9 d.

ANTWERPEN den 7 September.

KOFFIJ blijft vrij levendig. Heden zijn op nieuw ca. 500 b. St. Domingo per *Fanny* in de 1ste hand afgedaan en ca. 1200 b. dito teruggekocht. Brazil schaarsch en daardoor met beperkten omgang. — SUIKER. Van Geraffineerde zijn ca. 130/m. kil. Crushed in loco omgezet. — RIJST. Heden werd de verkoop bekend van ca. 1000 z. Arracan uncleaned. — Van VERWHOUT zijn ca. 25/m. kil. Campêche St. Domingo, 10/m. kil. dito Tabasco en 10/m. kil. Laguna verhandeld. — TABAK. Een partijtje van 16 v. Kentucky, aangevoerd per *Vierge Marie*, is heden omgezet. — Van TALK hebben ca. 32,000 kil. in loco koopers gevonden. — TERPENTIJN-OLIE. 25 v. Amerikaansche zijn heden op levering per *Concordia* verkocht. — GRANEN kalm, doch de prijzen bleven onveranderd. — Van TARWE werd een partijtje Poolsch Odessa a fl. 14⅜ per 80 kil. omgezet.

HAMBURG den 6 September.

KOFFIJ levendig gevraagd, doch door den heden bekend geworden hoogen afloop der Rotterdamsche veiling op nieuw belangrijk gerezen, evenwel hebben belangrijke omzettingen plaats gehad. Reell ord. Brazil werd met 4¾ tot 4⅞ s. en Reell ord. Domingo met 4⅞ s. betaald. Sedert Vrijdag ll. zijn verkocht: 23,000 z. Brazil van 4½ tot 5 s., 7000 z. Domingo van 4⅞ tot 5 s., en 3000 z. Laguayra van 5¼ tot 5⅞ s. VRUCHTEN. Smyrna Rozijn op 21 m. gehouden. Krenten ferm op 47 a 48 m. — KATOEN. Tot vorige prijzen zijn ca. 150 b. N.-Amerikaansche en 200 P. Laguayra verkocht. — ASSCHEN. Van Russische Potasch is al het aan de markt gebragte a 13¾ m. opgeruimd. — Van ZINK zijn slechts 1000 cent. in loco op October van 13 m. tot 15 omgezet. — RAAPOLIE in loco op October 23¼, op Mei 23⅜. Alles papier en contant.

BREMEN den 5 September.

TABAK. Van N. Amerik. zijn afgedaan 101 v. ord. Bay, 428 v. ord. bruine en kleurige Ohio, 408 v. ord. Maryland, 136 v. goede ord. Virginia, 598 v. ord. Kentucky. Aangevoerd 227 v. Maryland, 150 v. Kentucky en 29 v. Steelen W. I. en Z. Amerikaansche. Van Havanna zijn 76 s. tot vorige prijzen afgedaan. Van Cuba vonden 190 s. koopers. Van Domingo zijn 84 v. goede en nieuwe kwal. en 1600 s. oude dito tot ferme prijzen omgezet. Van Portorico zijn 316 p. verk. Verder zijn verhandeld 3085 p. Brazil-Bladen op levering, 820 s. dito in loco en 19 p. beschadigde in veiling a 7 h., 55 k. Seedleaf, 120 p. Columbia Bladen en 30 p. dito in veiling a 23⅜ h. — KOFFIJ levendig en met voortdurenden kooplust, en van de gedurende deze week aan de markt gebragte partijen, hebben tot zelfs iets hoogere prijzen koopers gevonden. De omzettingen bestonden uit 1400 b. Brazil van 9⅞ tot 10¼ h., 354 b. Santos a 10¼ h., 600 z. Maracaibo van 11 tot 11¼ h., 550 z. Laguayra en Puerto Cabello van 11¼ tot 12¼ h., 200 z. Domingo van 10¼ tot 10⅜ h., en 48 v. Cuba. Onze voorraad bedraagt ca. 1 1/3 mille ℔. — SUIKER. Van Ruwe zijn 149 k. goede witte Havanna, 1349 k. blonde dito en 210 k. en 411 k. bruine en blonde Bahia, en van Geraffineerde ca. 5000 br. Melis en 300 T. Candij verk. Voorraad op 1 september; 536 k. wit Havanna, 4150 k. bruin en blond dito en 219 k. Java. Van Geraffineerde zijn te zamen 30,000 brooden Melis en 1300 t. en k. Candij afgedaan en 200 k. Candij aangevoerd. — RIJST voortdurend gezocht; eene lading van Akyab, bestaande uit 4933 z. Arrakan is zeilende verkocht. De omzettingen in loco bestonden uit 1070 z. ruwe Java, 15000 z. dito O. I. soorten, 100 v. Carolina van 6¼ tot 7 1/3 th. De voorraad in de 1ste hand op 1 sept. bestond uit 137 v. Carolina en 3810 z. Arracan. — KATOEN. Heden zijn 137 v. N. Amerik. afgedaan. — VRUCHTEN. Smyrna Rozijn ruim ¼ th. gerezen en 125 v. zijn tot dezen hoogen prijs afgedaan. — KRENTEN. Triester en Zanta a 18 tot 23 th. genoteerd. — W. I. HONIG gezocht, en de van Havanna aangevoerde 140 tiersjes vonden grif koopers. — GRANEN. Rogge weder eenige thalers hooger betaald, doch de omgang was beperkt en bepaalde zich tot 200 lasten. Tarwe en andere Graansoorten met geringen voorraad en met onveranderde ferme prijzen.

STETTIN den 5 September.

GRANEN. Tarwe met beperkten omgang en op vorige prijzen gehouden. Rogge gezocht en met goeden omgang. Gerst onveranderd. — RAAPOLIE zeer vast, op Sept./Oct. is 11 11/12 th. betaald. — VOORLOOP ferm; in loco is zonder fust 10⅞ a 11¼ °/₀ betaald. — ZINK 6 th. 21 sgr. kont.

DANTZIG den 3 September.

GRANEN waren heden goed gevraagd en ca. 100 last Tarwe zijn tot fl. 10 a 15 hoogere prijzen verkocht.

GALATZ den 25 Augustus.

GRANEN. In het begin der week zijn 7000 kil. Turksche Tarwe van P 90 tot 92 afgedaan. Volgens de ontvangst der waar, hetzij terstond of binnen eene maand. Tegen het einde der week zijn circa 5000 kil. nieuwe Tarwe, op levering in sept. tot 10 oct. e. k., van P 147 tot 150 omgezet. — WISSELKOERS. Londen gedaald, P 93, Weenen 8. 24. — VRACHTEN. Met onbeduidenden omgang. Heden echter vernemen wij de bevrachting van een Grieksch schip a car. 150.

ODESSA den 26 Augustus.

GRANEN. Sedert ons berigt van den 19 dezer hebben tot 27 en 28 r. goede omzettingen plaats gehad, doch niet zoo belangrijk als de vorige week. Chirka vond grif koopers, en 15/m. tschetw. zijn van 22 tot 28 r. omgezet. Van Tarwe zijn 56/m. kil. van 19½ tot 28 r. verkocht. Turksche Tarwe gezocht en 15/m. kil. werden van 13. 87½ tot 14½ r. afgedaan. Rogge onveranderd; 10,000 kil. zijn van 11⅞ tot 12¼ r. verkocht. — LIJNZAAD gezocht en gerezen; 7/m. kil. vonden van 20. 10 tot 22½ r. koopers. Onze voorraad in de 1ste hand bestaat uit 145/m. tschetw. Tarwe, 30/m. kil. Rogge, 30/m. kil. Turksche Tarwe, 12/m. kil. Gerst en 40/m. kil. Lijnzaad. — VRACHTEN blijven zeer hoog: Engeland 120/ pr. ton Talk en 10 °/₀ meer voor het binnenland. — WISSELKOERS. Marseille 118¾ a 119½; Livorno 492 a 494; Parijs 118½; Londen 21. 15: Amsterdam 448.

KONSTANTINOPEL den 24 Augustus.

GRANEN blijven voortdurend rijzen, hetwelk door den geringen voorraad in loco veroorzaakt wordt. Slechts met moeite vindt men Turksche schepen. Heden zijn 25,000 kil. voor plaatselijke consumptie afgedaan. Men noteert Azof Tarwe van P. 24 tot 25; Romelia dito van P. 22 tot 22½; Bessarabische dito van P. 22 tot 23; Galatz Gerst van P. 7 tot 7½, dito Rogge van P. 11½ tot 12. Onze voorraad in loco bestaat slechts uit 70,000 kil. Tarwe en 20,000 kil. Gerst.

BOSTON den 20 Augustus.
(per *Arctic*)

KOFFIJ met geringen aanvoer en kleinen voorraad. Ord. St. Domingo van 8⅞ tot 9 c., Java 11 c., Rio 9½ c.; 2759 b. beschadigde Java zijn van 7½ tot 9⅜ c. omgezet. — VERFHOUT. Campêche St. Domingo entr. d. 15.50 a 16, 150 t. dito Tabasco en 75 t. Mexicaansch Geelhout vonden tot geheimen prijs koopers. — Van LOOD zijn 1000 bl. Galena a d. 5. 75 verkocht. — KATOEN ferm, doch weinig gevraagd; 8 a 900 b. zijn afgedaan. — Van HENNEP vonden 20 t. Russische a d. 225 koopers. Manilla stil. — HUIDEN gezocht en gerezen; 1000 B. A. zijn van 18 tot 18½ omgezet. — TERPENTIJN-OLIE met goeden omgang a 50 c. — HARST gezocht, ord. d. 1.75. LIJNOLIE kalm. Amerikaansche 69 c. — OLIJF d. 4. 12½ — TRAAN flaauw. — VRACHTEN onveranderd. — WISSELKOERS. Londen 9 a 9½ °/₀ premie.

PHILADELPHIA den 22 Augustus.

KATOEN kalm en met onveranderde prijzen. — QUERCITRON ferm op d. 25 voor n.° 1, doch met beperkten omgang.

BALTIMORE den 20 Augustus.

TABAK. Maryland blijft gezocht; alles wat aangevoerd wordt vindt tot vorige prijzen grif koopers. Van Ohio zijn 900 v. zoo rood als bruin van d. 5. 75 tot 5. 87½ en 300 v. diversen a d. 6. 21 verkocht. De voorraad is gering. In deze week zijn 430 v. Maryland, 763 v. Ohio en 1 vat Virginia, totaal 1194 v. verkocht. — KATOEN gezocht. Voorraad 2800 b. — KOFFIJ kalm en de omgang bepaalde zich tot de consumptie. De verkoopen bestonden uit 4500 b. Rio van 9 tot 9⅜ c., 100 dito a 10 c., 300 dito beschadigde a 9 c., en 800 Laguayra a 9⅜ c. — RIJST weinig gevraagd, ord. a goed Carolina d. 4 a 4. 25. — HUIDEN stil. — WOL gedaald; 4000 ℔ zijn van 40 tot 50 c. afgedaan. — VRACHTEN. Liverpool Meel 3 d., Granen 8 d. per bushel. — WISSELKOERS. Londen 8¾ a 9½ °/₀ premie.

PROVIDENCE den 20 Augustus.

KATOEN kalm. — WOL stil; slechts 24,800 ℔ werden verhandeld.

WILMINGTON den 20 Augustus.

TERPENTIJN levendig. Virginia d. 2. 75. Kleine partijtjes vonden tot iets hoogere prijzen koopers. Terpentijnolie gevraagd en gerezen, 500 vaatjes zijn met 37½ a 38 c. betaald. — HARST stil en goede soorten schaarsch.

RICHMOND den 20 Augustus.

TABAK met onbeduidenden aanvoer en de prijzen zijn minder ferm, in sommige gevallen zelfs iets lager. Deze week zijn 21355 v. verkocht. Het Bremer schip *Hélène* heeft 964 v. voor Liverpool en 575 voor Londen vervoerd. — KOFFIJ. Rio 9½. Laguayra 10 a 10½. - VRACHTEN onveranderd. — WISSELKOERS. Londen 10 °/₀ premie, Parijs fr. 5. 5 a 5. 12, Rotterdam 41, Bremen 80.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 8 September.

GRANEN. Tarwe. 162 ℔ puike N. Hoogl. Kleefsche *f* 450. — Rogge 145 ℔ Eupatoria *f* 245.

SCHIEDAM den 8 September.

Moutwijn, ...	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 22. —	zonder de belasting.
Jenever, ...	» » » » »	- 26. 50	
» Amst. proef	» » » » »	- 27. 75	

GRONINGEN den 6 September.

GRANEN, ZADEN enz. De weersgesteldheid is merkelijk verbeterd en bij den tegenwoordigen oostelijken wind sterk droogend, waarvan onze Landbouwers dan ook gebruik maken om de overige vruchten in te zamelen; houdt deze droogte nog maar eenige dagen aan, dan blijft er niets meer op het veld dan voerhaver en Veenboekweit, hetgeen nog niet gesneden is, en voor zoo veel er thans geoogst is mag men het resultaat in deze Provincie over het geheel als gunstig aannemen, terwijl men van de aardappelenziekte ook weinig meer verneemt. Bij ruimer toevoeren van Granen was niet dan tot drukkende prijzen te verkoopen. Voor Tarwe was weer minder kooplust en moeijelijk de vorige prijzen te bedingen; het weinige dat nog verkocht is heeft zeer uiteenloopende prijzen opgebragt; gemiddeld is voor de beste soort aan te nemen 123 a 127 ℔ Jarige Roode *f* 10. 75, *f* 11, *f* 11. 25 a *f* 11. 50, en van Nieuwe Tarwe zijn een paar mooije partijtjes verkocht, het eene op 125 ℔ tot *f* 11 en het andere op 135 ℔ tot *f* 12. 90. Rogge 10 ct. lager afgegeven; 116, 120 a 123 ℔ Jarige en Nieuwe *f* 7. 70, *f* 8. 10 a *f* 8. 50; Archangel en Odessa bij partij iets beneden die notering gedaan. Boekweit tot 50 ct. verlaging alleen aan gebruikers te plaatsen; 113 a 116 ℔ Nieuwe Zwarte Zand *f* 6. 60 a *f* 7, andere soorten niet ter veil. Winter Gerst tot 15 ct. verlaging met vrij levendigen handel ter verzending naar Friesland, Amsterdam en België; de Zomer en Knobbe, waarvan nog maar weinig ter markt was, meest als voren. 96, 99 a 103 ℔ N. Winter *f* 5. 50, *f* 5. 80 a *f* 6. 10, 99 ℔ N. Zomer *f* 5. 40, *f* 5. 50 en 107 ℔ N. Knobbe *f* 5. 90. Van Haver nog bijna niets ter veil; voor een enkel klusje Nieuw, dat nog aan de markt moet geweest zijn, zou van een hoog benoodigde weer iets meer bedongen zijn, men spreekt van 85 ℔ Dikke *f* 4 en 72 ℔ Zwarte Voer *f* 3. 80. Boonen niet aan. — Gort tot vorige prijzen moeijelijk te plaatsen. Grove *f* 9. 50 a *f* 10; Puik *f* 10. 25 a *f* 10. 75, en Parel per 100 Ned. ℔ *f* 13. 50 a *f* 16. Van Koolzaad zal in alles ongeveer 30 last ter veil geweest zijn; het Nieuwe vond minder kooplust en is gedaan naar deugd van *f* 11. 50 tot *f* 13. 25, terwijl voor Jarig Oostvriesch weer *f* 14 bedongen is. Raapolie *f* 41 en bij partij tot *f* 40. 50 gedaan. — Raapkoeken *f* 85. Bevracht met Gerst op Amsterdam of de Zaan tot *f* 4, op Antwerpen tot *f* 7 en op Brussel tot *f* 7. 50, alles met de gewone kosten en voor 25 last Tarwe transito naar Antwerpen *f* 2. 10 besteed.

Advertentien.

Getrouwd
G. A. VAN HOUWENINGE G.
en
J. A. HOOGENDIJK.
Krimpen aan den IJssel 8 *September* 1853.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed, aan de gevolgen eener toeneme verzwakking, tot mijne diepe droefheid, en die van eenig Kind en verdere Familie, mijne dierbare Echtgeno CORNELIA PITLO, in den ouderdom van 55 ja waarvan ik ruim 27 jaren met haar in den genoegelijks Echt vereenigd was.
Rotterdam P. DEN BESTEN
8 *September* 1853.
Vrienden en Bekenden hier en buiten de Stad gelie deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan nemen.

COKES.

Wegens te doene Reparatien wordt van heden tot met den 15 September ***COKES*** geleverd tegen **40 Ce** per Mud en **10 Cents** per Mud voor de aan H bezorging van genoemde hoeveelheid.
De Bestellingen kunnen, behalve aan de Fabriek, de onderstaande Bestelkantoren gedaan worden, als:
Bij den Heer P. DE KOSTER, **Hoogstraat**, 9/48
» » » C. J. GUTTENAAR, **Botersloot**, 9/5
GAZ-FABRIEK Houtlaan.
G. A. BLANKENHEYM, q

VERMIST eene
SLOEP,
toebehoorende aan het Engelsch Brikschip **Volumni** Kapitein ***H. Strickland***, lang 16 Voet, Zwart bui boord met Witte streep, gedubbeld met nieuw Ongever Hout. Adres bij *KUYPER, VAN DAM en SMEE*

ADMINISTRATEUREN der HOOG BRUG te *BOSKOOP* geven door de aan de belanghebbenden kennis, dat van 12 tot 24 *September aanstaande*, de **PASSAGE** o die **Brug**, ter oorzake van **Herstellingen**, *niet* worden toegelaten, dat de gemeenschap zal kunnen wo den onderhouden van de Noordeindschebrug langs d westelijken Zijdeweg, of den Noordeindscheweg, van de Reijerskoopscheweg langs het Goudsche Rijpa of den Middelburgschenweg.

, OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

FRANS DIJKMAN, Notaris, residerende te Rotterda als last hebbende van zijne Principalen, die daartoe do de Arrondissements-Regtbank, zitting houdende alda zijn gemagtigd, is voornemens, om in het Lokaal vo Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, wijk n.° 52, binnen gemelde Stad, op Maandag den 19 Septem 1853, des middags ten 12 ure, in het openbaar te veil en op Maandag den 26 September 1853, ter zelfder u bij afslag te verkoopen:

Eene Partij extra best **BOUWLAND**, bestaande **21 Kampen**, gelegen in sectie A, n.s 52 tot en m 72 van den drooggemaakten Zuidplaspolder, in de g meente Zevenhuizen, belend ten noordwesten den He *Jacques François Sauerbier*, ten zuidoosten den Noord lijken Dwarsweg, strekkende van de Ingelanden van d Zuidplaspolder tot aan de derde Togtsloot, op d Perceelsgewijzen Kadastralen Legger dier gemeente vo komende sectie *Bbis*, n.s 114 tot en met 134, ter g zamenlijke grootte of oppervlakte van 38 Bunders Roeden. Zijnde vrij van Grondbelasting tot het ja 1865. — Verongeldende in de Polderlasten voor 40 Bund 12 Roeden, en als zoodanig over het jaar 1853 aang slagen a *f* 10 per Bunder, tot *f* 401. 20. Verhuurd massa, tot Kersmis 1858, voor *f* 1300 in het jaar. aanvaarden met Kersmis 1853.

De voorschreven partij Land zal in vijf Kavelingen Percelen worden geveild, terwijl de afslag zal geschied eerst van ieder Perceel afzonderlijk en daarna bij co binatien, zoo als zulks in het Aanplakbiljet is omschreve

Het te Veilene zal acht dagen vóór de veiling kunn worden bezigtigd, en zijn inmiddels nadere informati te bekomen ten Kantore van voornoemden Nota *DIJKMAN*, in de Wijnstraat, wijk 2, n.° 131, alsme ten Kantore van de Notarissen *BORDEWIJK en VA KERCKHOFF*, aan den Oppert, wijk 6, n.° 27, Rotterdam.

H. GULLEN, C. A. SCHRÖDER A. ROLAND HOLST, Makelaars, zull op Maandag 26 September 1853, des avon ten 6 ure, te Amsterdam, in de *Nieuwe St Herberg*, aan het IJ, ten overstaan van Notarissen *COMMELIN & WEYLAN* verkoopen: Een extraordinair welbeze **SCHOONER-BRIKSCHIP**, varen onder Nederlandsche Vlag, genaamd ***MARGARETH & MARIA***, gevoerd door Kapit. **D. van Ketwic** volgens Nederl. Meetbrief lang 29 Ellen 80 Duime wijd 5 Ellen 4 Duimen, hol 3 Ellen 11 Duimen en alz gemeten op 208 Tonnen of 110 Lasten. Breeder Inventaris en berigt bij bovengemelde Makelaars.

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.